

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa K. B.
przeciwko Gminie Ł. oraz P. Spółce Akcyjnej
z siedzibą w L. Oddziałowi Ł.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 grudnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 października 2013 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

**2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...)
kwotę 5400,- (pięć tysięcy czterysta) złotych, powiększoną o
podatek VAT, na rzecz adwokata J.K. z tytułu udzielenia powódce
nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu**

**3) nie obciąża powódki zwrotem kosztów postępowania
kasacyjnego na rzecz pozwanej P. Spółki Akcyjnej z siedzibą w
L. Oddział Ł..**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 października 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powódki K. B. od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 23 stycznia 2013 r. w sprawie przeciwko Gminie Ł. oraz P. Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł. Oddziałowi Ł. o zapłatę za bezumowne korzystanie z nieruchomości oraz odszkodowanie z tytułu obniżenia wartości nieruchomości. Sąd pierwszej instancji uwzględnił częściowo roszczenie powódki za bezumowne korzystanie z jej nieruchomości od 23 grudnia 1999 r. do 31 grudnia 2004 r., równolegle uwzględniając zarzut pozwanego P. S.A. odnośnie do zasiedzenia z dniem 1 stycznia 2005 r. służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu. Akceptował to rozstrzygnięcie Sąd Apelacyjny odnośnie do ustaleń faktycznych i ocen prawnych, wskazując w uzasadnieniu niezasadne zarzuty powódki o naruszeniu przez wyrok Sądu pierwszej instancji art. 292, art. 172 w związku z art. 176 i art. 175 k.c., uchylonego art. 128 k.c., jak również art. 245¹ w związku z art. 6 i art. 234 k.c., a ponadto dalszych wskazanych przepisów k.c., ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz Konstytucji RP i postanowień umów międzynarodowych.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 64 ust. 3 Konstytucji i art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności; art. 224 § 2 w związku z art. 225 i art. 230 w związku z art. 353 § 2, art. 405 i art. 435 k.c.; art. 292 w związku z art. 172, 176, art. 175, art. 123 § 1 pkt 1 i 2 k.c. w związku z art. 61 k.p.a., art. 365, art. 558 i art. 360 k.p.c. w związku z art. 5 ustawy o księgach wieczystych i hipotece; art. 6 i art. 292 k.c. w związku z art. 45, art. 44 k.c., art. 244, art. 328 § 2 k.p.c.; uchylonego art. 128 k.c.; art. 245¹ w związku z art. 6 k.c., art. 234 k.p.c. i art. 233 § 1 k.c.; art. 55¹ § 2 i art. 55² k.c., art. 17, art. 19 i art. 21 ustawy o rachunkowości w związku z art. 6 k.c., a także naruszenie prawa materialnego i procesowego, tj. art. 1, art. 2, art. 3 ust. 1, art. 4 i art. 5 ustawy o księgach wieczystych i hipotece w związku z art. 244 § 1 i art. 234 k.p.c. oraz art. 355 § 2 k.c. w związku z art. 360 k.p.c., jak również art. 102 w związku z art. 103 § 2, art. 382 k.p.c. Naruszenie prawa procesowego dotyczy art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 1, alt. 2, art. 3, art. 4 i art. 5 ustawy o rachunkowości

w związku z art. 244 § 1 k.p.c., art. 355 § 2 k.c. oraz art. 233 § 1 i art. 382 k.p.c.; art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 1, art. 2, art. 3 ust. 1, art. 4 i art. 5 ustawy o księgach wieczystych i hipotece; art. 386 § 4, art. 233 § 1, art. 231, art. 288 § 1 i 2 w związku z art. 232, art. 244 § 1 k.p.c. w związku z art. 6 k.c., art. 382 k.p.c.; art. 278 w związku z art. 162 i art. 382 k.p.c.; art. 233 § 1 w związku z art. 382 k.p.c.; art. 207 § 3 w związku z art. 162, art. 382 oraz po nowelizacji k.p.c. art. 207 § 6 w związku z art. 162 i art. 382 k.p.c., w każdym takim wypadku w związku z art. 391 § 1 k.p.c. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę pozwana P. S.A. wniosła o oddalenie skargi kasacyjnej i zasądzenie od powódki kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, jak następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca w pierwszej kolejności powołała się na oczywistą zasadność skargi, co ma wynikać z naruszenia wskazanych przepisów postępowania oraz niedopuszczalności stwierdzenia zasiedzenia służebności przez pozwanego w toku niniejszej sprawy. Jednakże, poza odwołaniem się do wybranych przez powódkę orzeczeń Sądu Najwyższego, które miałyby świadczyć za oczywistością skargi, nie zostały przedstawione żadne argumenty, które uwzględniałyby kwalifikowany charakter tej przesłanki. Z utrwalonego i znanego orzecznictwa Sądu Najwyższego jest wiadome, że oczywistość skargi wiąże się z takimi wadami zaskarżonego wyroku i tak istotnymi, że wyrok ten nie powinien się utrzymać i jest to widoczne na pierwszy rzut oka, bez potrzeby przeprowadzania szczegółowej analizy prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2011 r., II CSK 59/11; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/11 i z dnia 12 czerwca 2013 r., V CSK 447/12). Argumenty użyte w uzasadnieniu wniosku odwołują się natomiast częściowo do tych samych twierdzeń, które są formułowane jako podstawy skargi kasacyjnej (kwestie procesowe), częściowo wymagałyby przeprowadzenia wykładni wskazanych przepisów i odniesienia się do całkiem odmiennego stanowiska

wyrażanego w orzecnictwie i doktrynie (zagadnienie zasiedzenia służebności), co jest wraz z orzecnictwem Sądu Najwyższego przytoczone w odpowiedzi pozwanej P. S.A.

Jednocześnie, skarżąca powołując błędnie art. 398⁹ § 1 pkt 4 (zamiast pkt 2) k.p.c. wnosi o przyjęcie skargi ze względu na konieczność wykładni przepisów prawa wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów. Także w tym wypadku nie zostały zachowane wymagania uzasadnienia tak sformułowanego wniosku. Przede wszystkim nie są podane przepisy, których wykładnia jest konieczna i na czym mają polegać rozbieżności orzecnictwa przy ich wykładni. Wskazywane są różnie rozstrzygnięte sprawy przez sądy powszechne różnych instancji, odnoszące się ponadto do różnych kwestii, co zupełnie nie spełnia wymagań uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W tej materii jest również od dawna znane stanowisko Sądu Najwyższego, które przez pełnomocnika skarżącej w ogóle nie zostało dostrzeżone (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 r., II CSK 152/13). Podobnie, jak jednolite w tym względzie poglądy doktryny, zawarte w licznych komentarzach i opracowaniach na ten temat. Skarga kasacyjna jest wyjątkowym środkiem zaskarżenia, przysługując od prawomocnego orzeczenia sądowego, więc jej rozpoznanie nie zależy od obszerności podnoszonych zarzutów wobec zaskarżanego orzeczenia ani wielości przepisów, które uznaje się za naruszone i powołuje, tylko od wykazania w uzasadnieniu [wniosku o przyjęcie tej skargi, że ze względu na interes stron postępowania oraz interes publiczny powinno się skargę rozpoznać. W tym wypadku nie zostały wykazane w wystarczający sposób przesłanki z art. 398⁹ § 1, ani odnośnie do pkt 2, ani do pkt 4 k.p.c.

Z tych względów należało na podstawie art. 398 § 2 k.p.c. orzec jak w sentencji, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 19 i 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst Dz.U. z 2013 r., poz. 461). Na rzecz pozwanego, który wniósł odpowiedź na skargę kasacyjną nie został zasądzony

zwrot kosztów ze względu na brak wniosku o nieprzyjmowanie skargi do rozpoznania.